

NYE FORLØB TIL SÅRBARE GRAVIDE SKAL GIVE BØRN EN BEDRE START PÅ LIVET

Psykiske og sociale problemer hos gravide kan have store konsekvenser for barnet i maven og for det tidlige forældreskab. Et nyt partnerskab vil styrke tilbuddet til sårbare gravide på Amager og Hvidovre Hospital med mindfulness, forældreforberedelse og et særligt fokus på partnervold. Ambitionen er at gøre modellen landsdækkende.

For nogle kvinder er en graviditet ikke kun forbundet med forventningens glæde. Det kan være en særligt sårbar periode for familier med psykiatriske og psykosociale vanskeligheder, og moderens psykiske tilstand kan have store konsekvenser for barnet under graviditeten og i de første leveår.

I et nyt udviklings- og forskningsprojekt ønsker Amager og Hvidovre Hospital, Mary Fonden, Dansk Center for Mindfulness ved Aarhus Universitet og Østifterne at skabe en model for et styrket tilbud til sårbare gravide og deres partnere. Projektet hedder God start på familielivet, og målet er at udvikle forløb med udgangspunkt i den enkelte families behov og udfordringer, som støtter forældrene gennem graviditeten til at skabe trygge og stimulerende rammer for deres kommende barn.

Omdrejningspunktet i projektet er Familieambulatoriet på Amager og Hvidovre Hospital – landets største fødested. Ca. 800 familier om året har et forløb i Familieambulatoriet, som er specialiseret i at håndtere svære patientforløb med bl.a. psykisk sygdom, sociale udfordringer, forbrug af rusmidler, smerteproblematikker, svigt, vold og stress.

Afsnitsleder og jordemoder i Familieambulatoriet, Michelle Kolls, fortæller, at en graviditet rummer et stort udviklingspotentiale for de mest sårbare familier, som kæmper med sociale og psykiske udfordringer.

”Jo tidligere i graviditeten, den sårbare gravide får hjælp og støtte, jo større mulighed har vi for at arbejde med familiens ressourcer til at tackle det tidlige forældreskab. I Familieambulatoriet oplever vi, at mange sårbare gravide familier er motiverede for forandring og har et stort ønske om at skabe de bedst mulige rammer for deres barn. Men vi kan også se, at vi skal arbejde meget mere helhedsorienteret og forebyggende og ikke kun fokusere på den fysiske graviditet, hvis vi skal hjælpe flere børn i sårbare familier til en god begyndelse på livet,” siger Michelle Kolls.

Projekt God start på familielivet opkvalificerer og styrker den indsats, som allerede udføres i Familieambulatoriet på Amager og Hvidovre Hospital. Det social- og sundhedsfaglige personale i Familieambulatoriet opkvalificeres, så de i endnu højere grad oplever at være rustede til at spotte, rumme og rådgive gravide familier med ekstra omsorgsbehov.

De gravide familier vil også opleve nye tilbud. Parterne bag projektet vil blandt andet udvikle gruppeforløb, som øger den enkelte families viden om egne udfordringer med fx stress, angst eller misbrug og giver familien større indsigt i, hvordan den gravides tilstand kan få betydning for barnet og forældreskabet. De gravide vil også på sigt blive tilbudt mindfulness-træning som et redskab til at stabilisere og styrke deres mentale sundhed.

”Mindfulness-træning kan hjælpe sårbare gravide til at være ærligt og kærligt til stede med deres kommende barn. For at være i stand til det skal man som forælder kunne mærke sig selv. Det gælder både de gode og de udfordrende ting, som alle forældre indeholder. Mindfulness-træning er en metode til på en god måde at knytte sig til sig selv og andre og opnå bedre opmærksomhed, humør, empati og robusthed, samt mindre stress og ængstelse,” siger Lone Fjorback, centerleder og overlæge på Dansk Center for Mindfulness ved Aarhus Universitet.

Størstedelen af de gravide bliver henvist til Familieambulatoriet på baggrund af psykiske lidelser og rusmiddelforbrug. Men ofte oplever jordemødrene, at partnervold også er en del af familiernes udfordringer.

”En familieførelse kan udløse eller eskalere vold i familien – allerede under graviditeten. I dag findes der ingen model i Danmark for rutinemæssig screening af alle gravide for partnervold, selvom vi ved, at vold mod gravide kan have store konsekvenser for det ufødte barn. Derfor vil vi med hjælp fra Dialog Mod Vold udvikle en model for opsporing af vold blandt alle gravide samt udvikle en indsats i Familieambulatoriet med støtte og rådgivning til familier med voldsproblematikker,” siger Helle Østergaard, direktør i Mary Fonden.

Projekt God start på familielivet løber frem til sommeren 2024, hvor ambitionen er at stå med en testet og evalueret model for forløb i Familieambulatoriet. Forløbet tilbyder sårbare gravide og deres partnere viden og konkrete redskaber, som gør dem bevidste om egne udfordringer, ressourcer og handlemuligheder og støtter dem til at bryde gamle mønstre og klare hverdagen med et lille barn. Model og metoder skal kunne overføres til andre regioners tilbud til særligt sårbare gravide.

"Når vi investerer i sårbare gravides sundhed og trivsel, investerer vi i fremtidige generationers sundhed og trivsel. Vi håber, at Projekt God start på familielivet kan medvirke til at bryde mønstre, som fører til mistrivsel og negativ social arv. Om fem år håber vi at have bygget en model, som i endnu højere grad end i dag kan hjælpe sårbare familier, og som er skalerbar og kan blive udbredt til hele landet," siger Lars Suhr Olsen, direktør i Østifterne, som er initiativtager og finansiel partner i projektet.

...

Bag Projekt God start på familielivet

Projekt God start på Familielivet er et samarbejde mellem Amager og Hvidovre Hospital, Mary Fonden, Dansk Center for Mindfulness ved Aarhus Universitet og Østifterne.

Familieambulatoriet på Amager og Hvidovre Hospital står for den generelle implementering af delelementerne i projektet. Derudover står Familieambulatoriet for at udvikle og teste en ny samarbejdsmodel, der skal sikre overgangene i patientforløbene mellem region, kommune og civilsamfund. I samarbejde med Dansk Center for Mindfulness ved Aarhus Universitet står Familieambulatoriet for at udvikle et forældreforberedende gruppeforløb med psykoedukation. Familieambulatoriet står ydermere for udviklingen af et program for psykologiske og lægefaglige børneundersøgelser af de mest sårbare børn.

Mary Fonden har ansvaret for at udvikle en model for opsporing af partnervold samt en indsats til familier med voldsproblematikker i Familieambulatoriet. Dette arbejde udføres i samarbejde med Dialog Mod Vold. Mary Fonden er sat i verden for at bekæmpe social isolation ud fra grundtanken "alle har ret til at høre til". Mary Fonden er en anderledes fond, som selv identificerer, udvikler og driver projekter i samarbejde med andre. Mary Fonden har tre indsatsområder, og Vold i Hjemmet er det ene. Det er Mary Fondens mission at skabe opmærksomhed på vold i hjemmet, at forebygge vold og at støtte den voldsudsatte på vejen mod et liv uden vold. Læs mere: www.maryfonden.dk

Dansk Center for Mindfulness ved Aarhus Universitet har til opgave at udvikle et mindfulness-baseret træningsforløb for gravide med tilknytning til Familieambulatoriet samt at indgå i arbejdet med at udvikle forældreforberedende gruppeforløb med psykoedukation. Dansk Center for Mindfulness arbejder for at styrke mental sundhed og forebygge depression i overensstemmelse med FN's verdensmål for en bæredygtig udvikling. Vores forskning i mental sundhed skal sikre højeste grad af evidens og sikre implementering af de bedst dokumenterede programmer til sundhedsfremme, forebyggelse og behandling. Læs mere: www.mindfulness.au.dk

Østifterne er initiativtager til projektet og finansiel partner. Østifterne er en uddelende forening, som arbejder for at sætte omtanke på dagsordenen i Danmark, og har i mange år støttet projekter med det formål. Med projekt God start på familielivet ønsker Østifterne i endnu højere grad at være med til at styrke det gode forebyggende arbejde, som allerede sker i offentligt regi. Læs mere: www.oestifterne.dk

For yderligere information

Camilla Dolberg Schmidt, projektchef i **Østifterne**, cads@oestifterne.dk eller tlf. 22527801,

Simone Bodholdt, projektleder og kommunikationsmedarbejder i **Mary Fonden**, sib@maryfonden.dk eller tlf. 25 31 00 08,

Hanne Ida Alsbirk, kommunikationschef på **Amager og Hvidovre Hospital**, hanne.ida.alsbirk@regionh.dk eller tlf. 21 28 75 04